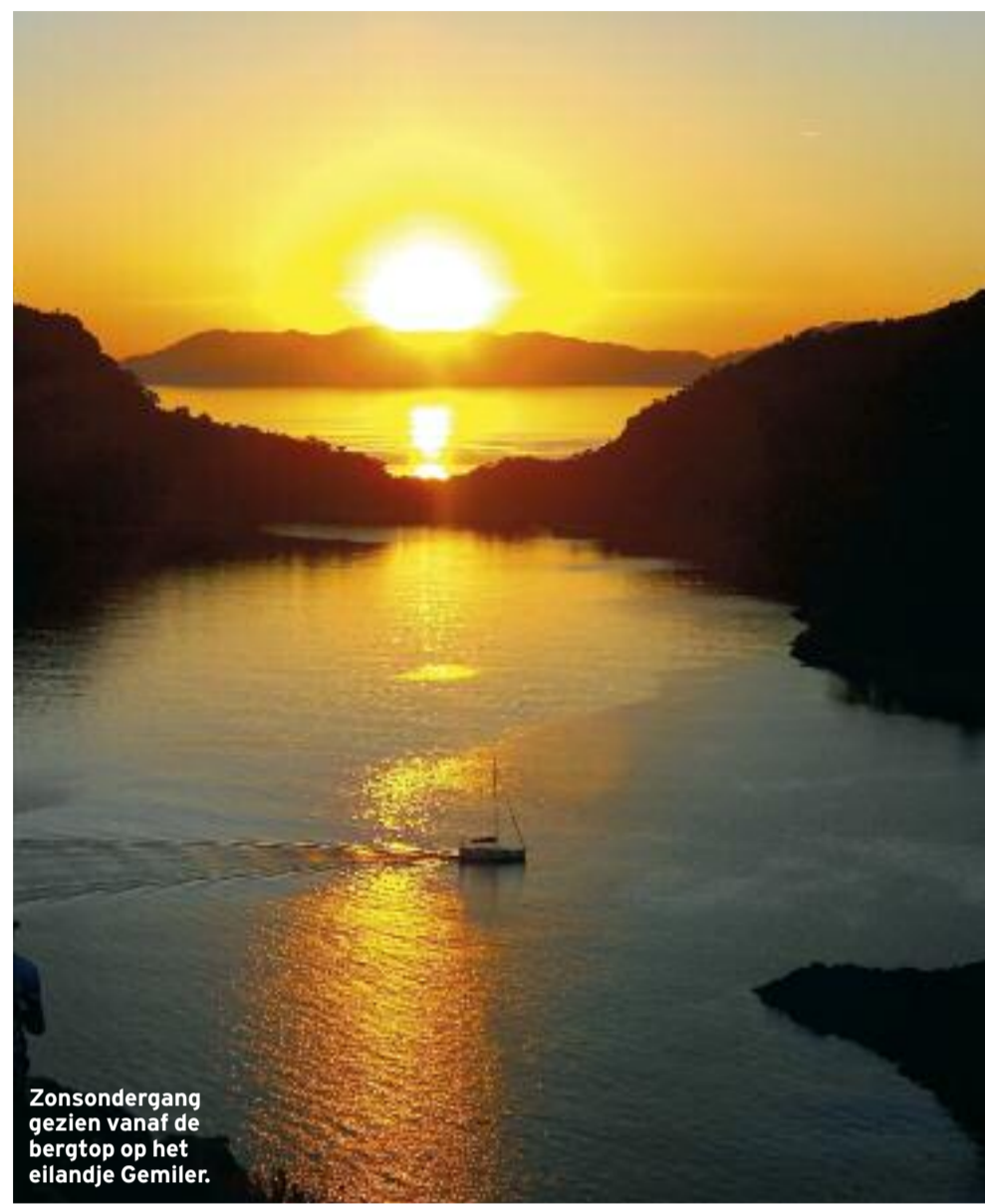

OP AL JE WENKEN BEDIEND TIJDENS EEN BOOTTOCHT

Zonsondergang gezien vanaf de bergtop op het eilandje Gemiler.

De Lycische graftombes in de buurt van Dalyan kan je bezichtigen vanaf een rivierboot.

ZEIL & zaligheid

Je hebt twee soorten toeristen: zij die in hun zoektocht naar nieuwe horizonten telkens een andere bestemming aandoen en zij die altijd terugkeren naar waar het goed toeven is. Normaal ben ik van het eerste type, maar er zijn een paar uitzonderingen. Zo koos ik al drie keer voor een weekje aan boord van de majestueuze Naviga. Zeven dagen relaxen op een paar vierkante meters zeilboot, me door de wind mee laten voeren langs de ongerepte Turkooizen kust. Ik ben nog lang niet uitgevaren!

JAKOBIEN HUISMAN

Hos geldiniz staat er op de vloerplank van de Naviga. Welkom! Ik ben midden in de nacht aangekomen en twee bemanningsleden zijn mij met een sloepje komen afhalen van de aanlegsteiger ergens in een buitenhaventje in Marmaris. Je vakantie begint zodra je voet aan boord zet. Mijn koffer wordt me uit handen genomen en nog voor ik ga zitten staat er een koel glas witte wijn voor me klaar. Hoe moe ik ook was van mijn late vlucht, ik ben wakker nog voor de kapitein het anker heeft laten ophalen. De volgende dag ontmoet ik mijn medepassagiers: een gezelschap van drie Engelsen, twee Zweden, een Deense, twee Zuid-Afrikaanse vriendinnen, een Nederlandse fotografe en ik. En Loes Douze zelf, de eigenares van SCIC sailing. Je kan je eigen boot charteren met vrienden of familie, maar als je aansluit bij een groepje dan zorgt

zij ervoor dat de samenstelling juist zit. We varen uit richting Dalyan en meren aan in een klein, verlaten baaitje voor het ontbijt. Meteen de eerste plek waar we kunnen zwemmen. Het is nog maar begin mei maar de zon brandt en het kristalheldere zeewater biedt instant verkoeling. Ik neem me voor om elke dag van deze week te beginnen met een paar baantjes rond de boot. Het ontbijt ontlokt een appeltaasje, zo veel staat er op de tafel op het achterdek waar ook de lunch en het diner worden geserveerd, telkens aangekondigd door het geklingel van een belletje. Je vraagt je af hoe de chef – Servet heet hij – het voor elkaar krijgt: ontbijt, lunch en diner, telkens met verse producten bereid. Meer dan eens staat er een die dag zelf gevangen vis – zeebrasem,

De matrozen klauteren als acrobaten in de mast en zorgen ervoor dat van de waslijn gevallen bikini's opgevist worden

gewoon een lijntje overboord en hup! – op tafel.

David Bowie in de modder

Je kan kiezen voor een zeilweek in een thema, zoals yoga, culinaire workshops, schilderen, fotograferen én archeologische excursies langs de sites aan de Turkse kustlijn. Wij bezoeken de ruïnes van de antieke stad Kaunos, een acht kilometer landinwaarts gelegen historische site. In de tiende eeuw voor Christus was het een belangrijke zeehaven, strategisch gelegen aan de monding van de rivier Calbys, nu de Dalyan genaamd. De enige permanente bewoners van de site zijn nu de schildpadden, die slechts gestoord worden in hun bezigheden door toeristen zoals wij. We varen in een klein rivierbootje door de kanalen tussen het woekeren-

's Ochtends geeft kapitein Oktay een briefing over de koers die we die dag zullen zeilen.

T LANGS DE TURKSE KUST

Het ontbijt ontlokt elke dag een applausje bij de passagiers. Vers fruit, feta, Turkse honing... Aan alles is gedacht!

Foto's
Jakobien Huisman

Elke dag komt er wel een bootje 'aanmeren' aan de Naviga om ijsjes of fruit te verkopen, of met gözleme, typisch Turkse pannenkoeken.

Zodra het idee van een gin & tonic nog maar in je hoofd opkomt, staat Mahiral met een dienblad voor je neus. En altijd met een glimlach

de riet dat het estuarium tot een doolhof heeft omgevormd en komen langs de beschermde landtong van Iztuzu, oftewel Turtle Beach. Hier komen de zeldzame Caretta Caretta's — de Onechte Karettschildpadden — elk jaar terug om te nesten en te broeden. In de jaren '80 waren er plannen om dit maagdelijke stukje zandstrand te ontginnen voor toerisme, maar gelukkig zijn die verijdeld.

Iets verder landinwaarts krijgen we een spectaculair zicht op de graffomies in de kalkstenen rotswanden. We stoppen bij de heilzame modder- en zwavelbaden van Dalyan, die naar het schijnt een eeuwige jeugd in de hand werken. Ook David Bowie zou zich hier hebben ingesmeerd met de zwarte, zachte therapeutische modder. Het heeft duidelijk gewerkt voor hem, dus...

Terug aan boord staat er Efes-bier koud en eten we de blauwe krab die we onderweg van een handelaar kochten.

Cleopatra's badkamer

De Turkse zuidkust met zijn vele inhammen en krekken is onbetwistbaar een van de mooiste delen van de Middellandse Zee. Elke dag gaat in crescendo qua schoonheid, en de kapitein — Oktay heet hij — glundert als we hem hierover complimenteren. We liggen voor anker in het mooiste baaitje tot nu toe: Kleopatra Hammami, oftewel het bad van Cleopatra, in een van de plooiën in de grotere baai tussen Fethiye en Göcek. De ruïne, half onder het wateroppervlak, was vroeger echter niet de badkamer van de Egyptische prinses maar een klooster. Ik trek mijn schoenen aan voor een wandelingetje door het bos naar de andere kant van de baai, waar zich een houten

aanlegsteiger in het water uitstrekt en je een verse fruitsap kan drinken. Kapitein Oktay komt me met de Naviga ophalen. Wat een luxe! Servet trakteert ons die middag op een culinaire cursus *börek* maken: filodeegrolletjes met schapenkaas, peterselie en spinazie. Hij legt en passant uit hoe je *mücver* bereidt, gefrituurde pannenkoekjes van een deeg bestaande uit geraspte pompoen of courgette, aardappels, ei, ui, dille en kaas. Beide specialiteiten staan die avond op het menu. Voor mij maakt hij zeebaars in plaats van *köfte*, balletjes van lamsgehakt.

De bemanning blijft me verbazen: als onzichtbare radertjes in een geolied wiel houden ze het schip letterlijk en figuurlijk recht. Ze klauteren als acrobaten in de mast en zorgen ervoor dat van de waslijn gevallen bikini's opgevisst worden. Je zou denken dat ze hun handen vol hebben met het zeilen — de Naviga, die 16 passagiers kan herbergen, heeft minimaal een vierkoppige bemanning nodig — maar zodra het idee van een gin & tonic nog maar in je hoofd opkomt, staat Mahiral met een dienblad voor je neus. En altijd met een glimlach.

Vijftig tinten blauw

Het fijne is dat er aan boord niets moet. Wie geen zin heeft in een wandeling of kookcursus, die blijft lekker in de zon liggen. Er is deze week maar één avondje gepland en dat is de White Night, een feestje op uitnodiging van de kapitein. Nadat we eerst ons aperitief zijn gaan drinken op Gemiler, het verlaten eilandje waar volgens de overlevering Sint Nicolaas zou hebben gewoond. De roséwijn wordt mee de berg opgedragen door de crew. Het moment is juist gekozen, want op de top van de berg zien we met een glas wijn in de hand de zon zakken in die schitterende, vijftig-tinten-blauwe zee.

's Avond na het diner komen alle passagiers gekleed in het wit naar het achterdek waar een cocktailbar staat opgesteld. Stond de rest van de week in het teken van stilte, nu klinkt er loungemuziek uit de speakers en wordt er gedanst tot de volle maan hoog aan de hemel staat. Het is zo sfeervol aan boord dat we worden geënterd door een paar 'piraten' van een jacht in de buurt die gezellig een glaasje mee komen drinken.

De volgende dag is er een flinke bries opgestoken en varen we met bolle zeilen richting Fethiye, met in ons kielzog een

school dolfijnen. Eentje heeft er plezier in en blijft vlak voor de boeg meezwemen alsof hij ons de weg wil tonen. We meren voor de lunch aan in Ölüdeniz. Het strand hier wordt tot de vijf mooiste ter wereld gerekend. Hier doet de Turkooizen kust zijn naam alle eer aan. We gooien het anker uit in Fethiye, een havenstadje met een mooi centrum vol snuisterijenwinkeltes en delikatessenzaakjes.

De pannenkoekenboot

De dagen vliegen, maar in het boek dat ik had willen uitlezen ben ik nog maar enkele bladzijden gevorderd. Er is ondanks de rust toch veel afleiding. Ik wil er eens alleen op uit met de kano en mijn duik vanaf de reling perfectioneren. Het is — zoals een van mijn medepassagiers opmerkt — «verbazingwekkend hoe drukje het kan hebben met lanterfanten op die luttele vierkante meters!» Er varen bootjes langs ons jacht met ijsjes of fruit. Er haakt zich zelfs een sloepje aan waarop een mollige dame *gözleme* maakt, typische Turkse hartige of zoete pannenkoeken. Zij rolt het deeg en bakt, terwijl haar man de lekkernij aan de passagiers van de Naviga verkoopt.

Elke ochtend geeft kapitein Oktay een briefing en zien we op de kaart welke route we die dag varen. Bij het afscheid krijg ik de zeekaart mee als herinnering aan die kleine baaitjes waar we alleen voor anker lagen, aan het einde van de wereld, in die eeuwige Turkooizen zee.

PRAKTISCH

- SCIC Sailing bezit een kleine vloot van comfortabele klassieke zeiljachten, die elk hun eigen route varen. De schepen hebben een passagierscapaciteit van 6 tot 16 passagiers. Alle hutten beschikken over een badkamer en suite. De kapitein, de chef en de scheepsmaten zijn zeer ervaren. Behalve themacruises biedt SCIC Sailing ook een-, twee- of drieweekse reizen aan. Maar een cruise van bijvoorbeeld 4 dagen is ook mogelijk. Het seizoen start in maart en loopt door tot half november. Beste seizoen om te zeilen is het voor- en najaar. Een schip kan ook exclusief gecharterd worden met een groepje vrienden, familie of zakenpartners. Vanaf 940 euro per persoon per week. Meer info: www.scicsailing.eu.
- Voor een reis naar Turkije moet je in het bezit zijn van een identiteitskaart die nog minimaal 8 maanden geldig is na terugkomst. Daarnaast heb je een visum nodig dat kan aanvragen via www.evisa.gov.tr. Het visum kost 20 euro en is te betalen per creditcard. Het geprinte visum neemt je mee op reis en bewaar je tot je terug bent in België.

Zo vind je verloren bagage snel terug

Wereldwijd gaan er op luchthavens zo'n 90.000 koffers per dag verloren. 95% daarvan wordt binnen de week teruggevonden, maar niettemin zien heel wat mensen hun koffer nooit terug. Gelukkig komen er steeds meer digitale tracking-systemen op de markt.

1. SAFE BAG

Wat? Beschermt je bagage niet alleen door er een plastic folie rond te wikkelen, maar door er tegelijk een slim trackingsysteem aan te koppelen. Voorlopig enkel te koop op bepaalde luchthavens in Italië, Frankrijk, Portugal, Zwitserland en Spanje. Als je je vlucht online registreert, krijgen je koffers een unieke Safe Bag Code. Safe Bag krijgt een melding als je verloren koffer teruggevonden wordt, laat je dat weten via een app en bezorgt je koffer terug. Het Italiaanse bedrijf is zo zeker van zijn stuk, dat je 50 euro per dag schadevergoeding krijgt vanaf de derde dag dat je bagage zoek is. Je koffer is definitief spoorloos? Dan krijg je zelfs 4.000 euro. Op Belgische luchthavens is de service voorlopig nog niet beschikbaar.

Prijs? Hangt af van vertrekluchthaven, prijscalculator via www.safe-bag.com

2. E-LOSTBAG

Wat? Een inventieve chip die werkt met radiofrequentie-identificatie om je bagage terug te vinden. Je bestelt je chip op de website, maakt een account aan en kleef de chip aan de buitenkant van je koffer. Als de Lost & Found-balie een koffer aantreft waarvan niemand weet van wie hij is, kan de ambte de chip scannen en via de website de eigenaar terugvinden.

Prijs? 7 euro, www.e-lostbag.com

3. TRAKDOT

Wat? Deze kleine bagagedetector werkt op batterijen en maakt gebruik van hetzelfde gsm-netwerk als je smartphone. Je downloadt de bijhorende app en stopt de Trakdot in je koffer. Tijdens het reizen wordt je op de hoogte gehouden van de locatie van je koffer, je weet dus ook na een tussenlanding of je bagage aan boord is. Zodra je koffer op de bagageband belandt, krijg je een sms. Gaat er iets mis, dan weet je meteen waar je bagage is terechtgekomen. De Trakdot schakelt zichzelf automatisch aan en uit tijdens de vlucht, in overeenstemming met de richtlijnen van de luchtvaartsector. Werkt overal, behalve in Japan en Zuid-Korea. Ook geschikt voor je handbagage.

Prijs? 99 euro, via www.kbcpreventieshop.be

4. BLUE SMART

Wat? Deze spectaculaire slimme reiskoffer is het resultaat van crowdfunding, en zou tegen eind dit jaar op de markt moeten zijn. Hij is uitgerust met een ingebouwde weegschaal en een batterij om je tablet of smartphone op te laden. Met behulp van een speciale app kun je de koffer vanop afstand sluiten of open maken, het gewicht ervan checken of een signaal ontvangen als je hem vergeet. Bijzonder handig is de gps-tracking, waarmee je je koffer kunt terugvinden als hij verloren gaat. Voeg daarbij de mogelijkheid om statistieken bij te houden over je reisgedrag (gereisde kilometers, bezochte luchthavens) en je bent helemaal klaar voor reizen in de 21ste eeuw!

Prijs? vanaf 329 euro, nu al online te bestellen via www.bluesmart.com

Foto's Kos, BlueSmart

Links: in de kreek van Dalyan vangt een visser voor ons blauwe krabben op bestelling.

Rechts: de Naviga is een tweemaster van het type gulet, een klassiek Turks houten zeilschip.